

Briuselis, 2017 m. gegužės 24 d.
(OR. en)

9646/17

CT 52
ENFOPOL 269
COSI 119
COTER 44

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9572/17

Dalykas: Peržiūrėtų ES strategijos dėl kovos su radikalizacija ir verbavimu
teroristinei veiklai gairių projektas

Bendroji informacija

1. 2014 m. gruodžio 4 d. Taryba susitarė dėl gairių¹, kurios papildytų patikslintą Europos Sąjungos strategiją dėl kovos su radikalizacija ir verbavimu teroristinei veiklai², patvirtintą 2014 m. birželio mėn. Pagal tų gairių 2 punktą „[s]iekiant užtikrinti, kad naujos ir besiformuojančios grėsmės būtų veiksmingai šalinamos, būtina stebėti šias gaires ir tai, kaip nustatomi jų prioritetai, taip pat jų įgyvendinimą, ir prireikus gaires koreguoti.“ Be to, remiantis gairių 4 punktu, įgyvendinimo padėtį ir gaires reikėtų „peržiūrėti kas dvejus metus ir prireikus gaires atnaujinti siekiant užtikrinti efektyvius veiksmus nacionaliniu ir ES lygmeniu reaguojant į terorizmo aplinkos pokyčius.“

¹ Dok. 13469/1/14.

² Dok. 9956/14 JAI 332 ENFOPOL 138 COTER 34.

2. Po to, kai buvo priimtos gairės, grėsmės pasikeitė³.
3. Atsakomybė kovoti su radikalizacija ir verbavimu teroristinei veiklai ir užkirsti jiems kelią pirmiausia tenka valstybėms narėms. Tačiau 2015 m. ir 2016 m. Europoje įvykdyti teroristiniai išpuoliai dar kartą parodo, kaip yra svarbu radikalizacijos, vedančios prie terorizmo ir smurtinio ekstremizmo, problemą spręsti ir Europos lygmeniu. 2015 m. vasario 12 d. neformaliame susitikime, surengtame po 2015 m. sausio mėn. Paryžiuje įvykdytų teroristinių išpuolių, valstybių ar vyriausybių vadovai pareiškimo dalyje „Radikalizacijos prevencija ir vertybių apsauga“ paragino:
 - laikantis nacionalinių konstitucijų imtis tinkamų priemonių siekiant aptikti terorizmo ar ekstremizmo skatinimo turinį internete ir jį pašalinti, be kita ko, intensyviau bendradarbiaujant valdžios institucijoms ir privačiajam sektoriui ES lygmeniu, taip pat bendradarbiaujant su Europolu siekiant sukurti informacijos internete žymėjimo pajėgumus;
 - vykdyti komunikacijos strategijas, kuriomis skatinama tolerancija, nediskriminavimas, pagrindinės laisvės ir solidarumas visoje ES, be kita ko, intensyvinant religijų dialogą ir kitų bendruomenių dialogą, ir rengti atsvaros terorizmo ideologijoms pranešimus, be kita ko, suteikiant balsą nukentėjusiems asmenims, ir
 - vykdyti švietimo, profesinio mokymo, įsidarbinimo galimybių, socialinės integracijos ir reabilitacijos iniciatyvas teisiniame kontekste siekiant kovoti su veiksniais, kuriais prisidedama prie radikalizacijos, be kita ko, ir kalėjimuose.
4. Po to, kai buvo priimtos gairės, politikos sistemoje įvyko pokyčių. **II priede** apžvelgiami atitinkami politikos dokumentai, kuriuose nustatomos priemonės ir iniciatyvos, kurių reikia imtis siekiant sustiprinti pastangas užkirsti kelią prie terorizmo ir smurtinio ekstremizmo vedančiai radikalizacijai ir su ja kovoti. Šį sąrašą visų pirma sudaro Europos Vadovų Tarybos išvados, Tarybos išvados, Komisijos komunikatai, taip pat Europos Parlamento rezoliucijos ir Regionų komiteto nuomonės.

³ Žr., pavyzdžiui, dok. 6699/17 („Naujausia informacija apie išvadas, rekomendacijas ir tolesnius žingsnius, susijusius su Žvalgybos analizės centro ir Europolo grėsmių vertinimo mechanizmu“).

2017 m. vasario 2 d. Komisija įkūrė Nacionalinių prevencinės politikos formuotojų tinklą, kuris siekia dvejopo tikslo:

- stiprinti ir oficialiai įtvirtinti keitimąsi ekspertinėmis žiniomis ir patirtimi prevencijos metodų ir prevencijos politikos srityje valstybėse narėse ir
 - aktyviau įtraukti valstybes nares į Informacijos apie radikalizaciją tinklo (RAN) veiklą.
5. Vis didėjančios problemos, susijusios su iš Sirijos ir Irako grįžtančiais europiečiais užsienio teroristais kovotojais, įskaitant moteris ir vaikus, buvo aptartos 2016 m. gruodžio mėn. TVR taryboje, remiantis ES kovos su terorizmu koordinatoriaus parengtu dokumentu. Diskusijos vyksta atitinkamose darbo grupėse, taip pat G 15 ir Informacijos apie radikalizaciją tinklo kompetencijos centro kontekste. 2017 m. kovo mėn. Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatiniam komitetui buvo pristatyti klausimyno dėl vaikų ir dėl to, kaip valstybės narės sprendžia susidariusios padėties klausimą, rezultatai. Konsoliduoti įvairių iniciatyvių rezultatai TVR tarybai bus pristatyti vėliau šiais metais.
6. Nuo 2015 m. pradžios imtasi kelių iniciatyvų. **III priede** apžvelgiami svarbiausi pokyčiai.
7. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, gairės buvo peržiūrėtos, kad būtų deramai atspindėtos pasikeitusios grėsmės ir naujausi politikos pokyčiai. Jos buvo pakoreguotos, remiantis pasiekimais, toliau plėtojant konkrečius ir realius veiksmus ir patikslinant prioritetus, kad būtų veiksmingai įveikti esami iššūkiai.

Būsiami veiksmai peržiūrėtų gairių srityje - svarstybinos problemos / spragų panaikinimas / prioritetų nustatymas

8. Neseniai parengtose Europolo ir Žvalgybos analizės centro ataskaitose⁴ akcentuojami ir patvirtinami keli iššūkiai ir grėsmės, įskaitant grėsmes, kurias visų pirma kelia pavieniai veikėjai ir mažos grupelės, socialinės žiniasklaidos naudojimas radikalizacijos ir verbavimo tikslais, bandymai užverbuoti prieglobsčio prašytojus / pabėgėlius / migrantus, grįžtantys užsienio teroristai kovotojai ir vaikai, nauji radikalizacijos būdai, dešiniojo ekstremizmo iškilimas ir poliarizacijos rizika.
9. Neseniai parengtuose politikos dokumentuose akcentuojami keli papildomi iššūkiai, įskaitant visų pirma jaunimo radikalizaciją, ideologijos vaidmenį, radikalizacijos reiškinio lyčių aspektus, radikalizaciją kalėjimuose ir deradikalizaciją arba, kalbant apskritai, pasyvumą. Atsižvelgiant į šiuos iššūkius, imantis politinio atsako reikia pasinaudoti visomis atitinkamomis politikos sritimis ir priemonėmis, įskaitant baudžiamąją justiciją, švietimą, socialinę įtrauktį, pilietiškumą, europines vertybes ir pan. Horizontalieji aspektai apima prevencijos strategijas ir veiksmų planus nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu, įvairių žinybų sistemas, apimančias visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus, bendradarbiavimo modelius, keitimosi ekspertinėmis žiniomis ir patirtimi forumus, taip pat sąmoningumo ugdymo ir mokymo priemonės.
10. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, gairėse toliau plėtojami konkretūs veiksmai, kaip įgyvendinti atitinkamuose politikos dokumentuose išdėstytas rekomendacijas, ir numatytos priemonės, kaip veiksmingai atremti nustatytus iššūkius. Po 2017 m. kovo 15 d. diskusijų Terorizmo darbo grupėje ir atsižvelgiant į prašymą pateikti nuomonę kelios delegacijos pateikė rašytines pastabas dėl posėdyje pateikto projekto; šioje peržiūrotoje redakcijoje į daugumą šių pastabų yra atsižvelgta.

⁴ 2017 m. vasario 17 d. dok. EEAS (2017) 10081 („Dėl islamistinio terorizmo kylančios grėsmės pusmečio įvertinimas. 1 dalis – Europa“ (*EU CONFIDENTIAL*)).
Dok. 5499/17 (EDOC "870884 – v3 („Džihadistų terorizmo pokyčių apžvalga“ (*EU RESTRICTED*)).

11. Nacionalinių prevencinės politikos formuotojų tinklui, kuris susitiks maždaug keturis kartus metuose, siūloma šias gaires įtraukti į savo darbą ateityje. Šis tinklas galėtų būti naudingas siekiant daryti pažangą įgyvendinant gaires.

Komisijos prašoma reguliariai Terorizmo darbo grupei teikti ataskaitas dėl šio tinklo veiklos.

Kasmet Terorizmo darbo grupė turėtų įvertinti įgyvendinimo padėtį ir peržiūrėti gaires bei jas prireikus atnaujinti, siekiant užtikrinti, kad būtų veiksmingai šalinamos naujos ir besiformuojančios grėsmės.

I PRIEDAS

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
Bendrai				
1.	Nacionalinės strategijos, skirtos radikalizacijos ir verbavimo teroristinei veiklai prevencijai	Apsvarstyti galimybę atnaujinti radikalizacijos prevencijos strategijas, kuriomis skatinamas tarpžinybinis bendradarbiavimas nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu ir atsižvelgiama į naujus iššūkius, ir / arba toliau įgyvendinti ir vertinti esamas strategijas Apsvarstyti galimybę paskirti nacionalinius prevencijos koordinatorius <u>nacionaliniais RAN kontaktiniais asmenimis</u>	Valstybės narės / Komisija	2016 m. komunikatas dėl radikalizacijos, 2015 m. Tarybos išvados dėl baudžiamosios justicijos, 2016 m. Tarybos išvados dėl jaunimo, 2016 m. Regionų komiteto (RK) nuomonė

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
Remti tolesnius radikalizacijos ir verbavimo teroristinei veiklai tendencijų ir su šiais reiškiniais susijusių iššūkių tyrimus				
2.	Sutelkti radikalizacijos ir verbavimo teroristinei veiklai prevencijos ir kovos su šiais reiškiniais srities specialistų ekspertines žinias	Pasinaudoti, <i>inter alia</i>, RAN kompetencijos centru, siekiant parengti tyrimų apžvalgą ir nustatyti sritis, kuriose nepakanka tyrimų Keistis ekspertinėmis žiniomis ir patirtimi, susijusiomis su prevencijos metodais, strategijomis ir intervenciniais veiksmais, visų pirma Prevencinės politikos formuotojų tinkle Atitinkamuose forumuose (įskaitant Prevencinės politikos formuotojų tinklą, Europos strateginės komunikacijos tinklą (ESCN) ir t. t.) keistis atitinkamų tyrimų išvadamis	Komisija / valstybės narės	2016 m. komunikatas dėl radikalizacijos (1 pagrindinis veiksmas)

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
3.	Remti tikslinius kovos su radikalizacija ir verbavimu teroristinei veiklai būdų tyrimus ir skatinti įrodymais grindžiamų ir veiksmingų intervencinių veiksmų, be kita ko, pasitraukimo strategijų srityje, rengimą	Pasitelkti programą „Horizontas 2020“ ir Vidaus saugumo fondą (atitinkamai ES veiksmus ir (arba) nacionalines programas) Remti akademikų, specialistų, politikos formuotojų ir pilietinės visuomenės bendradarbiavimą siekiant nustatyti tiriamojo darbo poreikį Nustatyti tyrimų veiklos kryptį ir padėti naudotis tyrimų išvadomis, siekiant rengti veiksmingus intervencinius veiksmus ir nustatyti / įvertinti jų veiksmingumą	Komisija / valstybės narės	2016 m. komunikatas dėl radikalizacijos (3 pagrindinis veiksmas)

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
	Propaguoti saugumą, teisingumą ir galimybes visiems – švietimo, siekiant propaguoti bendras vertybes ir užkirsti kelią radikalizacijai, vedančiai prie smurtinio ekstremizmo, mobilizavimas			2016 m. komunikatas dėl radikalizacijos (4 specialios srities „Integracinio švietimo ir bendrų ES vertybių puoselėjimas“ 10–14 pagrindiniai veiksmai)
4.	Skatinti skirti pakankamai dėmesio kritinio mąstymo ir gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ugdymo būdams	Švietimo sistemose įdiegti kritinio mąstymo, visų pirma žiniasklaidos atžvilgiu, ugdymą Remti pedagogus ir mokyklų vadovus, kad jie galėtų veiksmingai spręsti klausimus, susijusius su gebėjimu naudotis žiniasklaidos priemonėmis bei kritiniu mąstymu Stiprinti atitinkamų suinteresuotųjų subjektų (įskaitant švietimo ir mokymo sektorių ir žiniasklaidos sektorių, taip pat pilietinę visuomenę ir jaunimo organizacijas) dialogą, bendradarbiavimą ir partnerystes, sudarant palankesnes sąlygas daugiadalykiui požiūriui Kritinio mąstymo gebėjimams skatinti pasitelkti turimas priemones, pavyzdžiui, atitinkamai programą „Kūrybiška Europa“ ir programą „Erasmus+“	Valstybės narės / Komisija	2016 m. komunikatas dėl radikalizacijos, 2016 m. Tarybos išvados dėl gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir kritinio mąstymo, 2016 m. Tarybos išvados dėl jaunimo, 2016 m. Tarybos išvados dėl radikalizacijos prevencijos

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
5.	Plėtoti sanglaudą skatinančius veiksmus ir programas, be kita ko, švietimo srityje, kuriomis propaguojamos pagrindinės laisvės, teisinė valstybė ir demokratija bei skatinamos įtraukios, tolerantiškos ir pliuralistinės visuomenės	Skatinti visuotinį ir pilietiškumo ugdymą, taip pat savanorystę, kad būtų sustiprinti socialiniai, pilietiniai ir tarpkultūriniai gebėjimai Skatinti visų vaikų ir jaunimo įtraukimą švietimą, tuo pačiu metu kovojant su rasizmu, ksenofobija, netolerancija, patyčiomis ir diskriminacija dėl bet kokių priežasčių	Valstybės narės / Komisija / Pagrindinių teisių agentūra (FRA) / kovos su terorizmu koordinatorius	Tarybos išvados dėl radikalizacijos, Tarybos išvados dėl kritinio mąstymo
6.	Išplėsti mokytojų, ugdytojų ir kitų pedagogų kompetencijas radikalizacijos srityje, visų pirma propaguojant bendras vertybes ir sprendžiant įvairovės klausimą	Remti mokymą, kuriuo padedama mokytojams ir su jaunimu dirbantiems asmenims atpažinti ankstyvus suradikalėjusio elgesio požymius ir imtis aktyvaus vaidmens užkertant kelią smurtiniam radikalėjimui Skatinti socialiniu požiūriu saugią mokymosi aplinką tiek internete, tiek realiame gyvenime, kurioje būtų galima atvirai svarstyti prieštarigus klausimus ir išsaugoti žodžio laisvę, taip pat įgalinti pedagogus inicijuoti ir vesti tokias diskusijas	Valstybės narės / Komisija / (FRA) / kovos su terorizmu koordinatorius	2016 m. Tarybos išvados dėl radikalizacijos prevencijos, Tarybos išvados dėl kritinio mąstymo

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
7.	Didinti informuotumą su radikalizacija ir verbavimu teroristinei veiklai susijusiais klausimais	1. Apsvarstyti galimybę sukurti neformalius pirmosios grandies specialistų ir terorizmo aukų tinklus 2. Apsvarstyti galimybę sukurti neformalius teroristų, kurie reabilitavosi ir kurie prisidėtų prie kovos su teroristų verbavimu projektų, tinklus 3. Kompetentingos valdžios institucijos turėtų apsvarstyti galimybę bendradarbiauti su visuomene, <i>pavyzdžiui</i>, pasitelkiant socialinius tinklus ir (arba) informacijos platformas	Valstybės narės	
Stiprinti valdžios institucijų komunikaciją				
8.	Parengti tikslines komunikacijos kampanijas ES ir nacionaliniu lygmenimis dabartiniais prioritetams įgyvendinti prisidedant prie kitų šių gairių aspektų	Naudotis Europos strateginės komunikacijos tinklu (ESCN), kaip tolesniu projektu, kuriant reikiamus pajėgumus valstybėse narėse ir padedant parengti veiksmingas strateginės komunikacijos kampanijas Remti ESCN darbą, <i>pavyzdžiui</i>, komandiruojuojant darbuotojus į ESCN Plėtoti bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais su Tarptautine kovos su „Da'esh“ koalicija	Komisija / valstybės narės / kovos su terorizmu koordinatorius / EIVT	2016 m. Tarybos išvados dėl radikalizacijos prevencijos

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
Remti pasisakymus prieš terorizmą				
9.	Suteikti profesionalius komunikacijos ir medijų gebėjimus patikimiems pilietinės visuomenės atstovams, turintiems geras galimybes sukelti abejones teroristiniais naratyvais ir juos paneigti	Suteikti finansavimo šaltinį ir sudaryti palankesnes sąlygas pilietinės visuomenės (pavyzdžiui, nevyriausybinių organizacijų) gebėjimams stiprinti Remti Pilietinės visuomenės įgalėjimo programą, pagal kurią būtų gerokai sustiprintas pilietinės visuomenės partnerių mokymas ir jų rėmimas siekiant padidinti veiksmingo teigiamo alternatyvaus naratyvo internete apimtį, glaudžiai bendradarbiaujant su RAN ir ESCN. Skatinti atitinkamais atvejais įtraukti aukų ir teroristų, kurie rehabilitavosi, liudijimus Nustatyti teigiamą sektiną pavyzdį rodančius asmenis, kurie norėtų prisidėti prie šių naratyvų ir kampanijų propagavimo	Valstybės narės / Komisija / EIVT	2016 m. Tarybos išvados dėl radikalizacijos prevencijos, 2016 m. komunikatas dėl radikalizacijos

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
10.	Sudaryti palankesnes sąlygas viešosios valdžios institucijų, visuomeninių veikėjų ir pilietinės visuomenės dialogui, siekiant kovoti su radikalizacija ir verbavimu teroristinei veiklai	Analizuoti geriausių rastų sprendimų, kaip sudaryti palankesnes sąlygas tokiam dialogui, praktiką, įskaitant tokius klausimus kaip, pavyzdžiui, oficialus atstovavimas religinėms grupėms arba religinių vadovų / dvasininkų mokymas, keistis tokios praktikos pavyzdžiais ir juos siūlyti Remiantis Komisijos atliktu Europos diasporos tyrimu nustatyti svarbiausius įtaką tiek ES viduje, tiek už jos ribų darančius subjektus	Valstybės narės / Komisija / EIVT / kovos su terorizmu koordinatorius	
11.	Užtikrinti galimybę valstybėse narėse ir trečiosiose valstybėse parengtus atsvaros naratyvus panaudoti kaip pavyzdį kitoms iniciatyvoms	Remti atsvaros naratyvo priemonių ir turinio platinimą atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams su atitinkamu vertimu. Tai galėtų būti daroma partnerystės su kitomis vykdomomis iniciatyvomis principu arba remiant tokias iniciatyvas	EIVT / Komisija	

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
Kovoti su radikalizacija ir verbavimu teroristinei veiklai internete				
12.	Mažinti internete skelbiamos teroristinį radikalėjimą skatinančios medžiagos prieinamumą ir tokios medžiagos poveikį, prireikus kiekvienos valstybės narės nacionalinės teisės aktais	Toliau plėtoti ir remti iniciatyvų, vykdomų ES interneto forumo kontekste, įgyvendinimą propaguojant jo tikslus, įskaitant visų pirma greitą teroristinio turinio, nepaisant jo ideologijos, pašalinimą, taip pat atsvaros ir alternatyvių naratyvų platinimą Toliau dirbti, kad būtų užtikrintas veiksmingas Kovos su neteisėtu neapykantos kurstymu internete elgesio kodekso įgyvendinimas	Komisija / EIVT / kovos su terorizmu koordinatorius / valstybės narės	2016 m. komunikato dėl radikalizacijos 4 ir 6 pagrindiniai veiksmai, Pirmoji pažangos, padarytos kuriant tikrą veiksmingą saugumo sąjungą, ataskaita, Tarybos išvados dėl baudžiamosios teisenos kibernetinėje erdvėje stiprinimo, 2016 m. gruodžio 8–9 d. 3508-o Tarybos (teisingumo ir vidaus reikalai) posėdžio rezultatai

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
13.	Parengti tinkamas kovos su smurtinio pobūdžio radikalaus turinio transliavimu priemonės	Vykdydamas radikalizacijos ir verbavimo tendencijų tyrimą Žvalgybos analizės centras, be kita ko, turėtų išanalizuoti smurtinio pobūdžio radiklios propagandos ir viešųjų ryšių klausimą bei šio reiškinio poveikį. Kovos su terorizmu koordinadorius / EIVT turėtų vesti diskusijas su šalimis, kuriose yra įsisteigę smurtinio pobūdžio radikalų turinį transliuojantys televizijos kanalai; kovos su terorizmu koordinadorius / EIVT turėtų teikti naujausią informaciją valstybėms narėms apie visas dvišales diskusijas ir jų rezultatus.	EIVT / kovos su terorizmu koordinadorius / valstybės narės	

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
14.	Aptikti radikalizaciją ir verbavimą teroristinei veiklai propaguojantį turinį ir spręsti su tuo susijusį klausimą	Remti ES interneto forumo ir Europolo Europos kovos su terorizmu centro veiklą, visų pirma ES internetinės informacijos žymėjimo padalinio (EU IRU) vykdomą veiklą Sukurti nacionalinius mechanizmus, skirtus užtikrinti, kad būtų greitai ir veiksmingai nustatomas radikalizaciją ir verbavimą teroristinei veiklai propaguojantis interneto turinys ir kartu su interneto paslaugų teikėjais būtų sprendžiami su juo susiję klausimai, prireikus pasinaudojant ES internetinės informacijos žymėjimo padalinio teikiamomis paslaugomis Užmegzti ir palaikyti veiksmingus santykius su atitinkamais privačiojo sektoriaus partneriais, prireikus dvišaliu arba daugiašaliu pagrindu su valstybėmis narėmis ir (arba) Komisija. Tuo atžvilgiu valstybės narės skatinamos pasinaudoti ES interneto forumo kontekste užmegztų santykių teikiama nauda	Valstybės narės / Komisija / Eurojustas / Europolas	2016 m. Tarybos išvados dėl radikalizacijos prevencijos ir 2016 m. komunikatas dėl radikalizacijos

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
		Toliau dalytis žiniomis ir keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, kad būtų nustatytos tinkamos radikalizaciją ir verbavimą teroristinei veiklai propaguojančio turinio internete aptikimo ir su šiuo turiniu susijusio klausimo sprendimo priemonės ir procedūros Dalytis žiniomis apie priemones, kuriomis užkertamas kelias prieigai prie neteisėto turinio internete ir tokio turinio platinimui, ir jų veiksmingą įgyvendinimą ir keistis geriausios praktikos, susijusios su tomis priemonėmis ir jų veiksmingu įgyvendinimu, pavyzdžiais		

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
Rengti mokymus atitinkamų sektorių pirmosios grandies specialistams, didinti jų gebėjimus ir įtraukti juos į veiklą				
15.	Rengti mokymus pirmosios grandies darbuotojams	Apsvarstyti, ar nevertėtų sukurti savanoriškos Europos mokymo programos, skirtos pirmosios grandies darbuotojams, siekiant didinti jų informuotumą su radikalizacija susijusiais klausimais, taip pat informuotumą apie veiksmus, kurių jie gali imtis sprendami radikalizacijos reiškinių problemą, remiantis RAN, Europos kalėjų darbuotojų mokymo akademijų tinklo (EPTA) ir Europos teisėjų mokymo tinklo (ETMT) sukaupta patirtimi Tai turėtų apimti dėstytojų rengimo aspektą – teikiant tiek atskiriems sektoriams pritaikytus, tiek tarpsektorinio pobūdžio mokymus – ir pritaikyta pagal valstybių narių poreikius	Komisija / Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL)	
16.	Suburti tinkle pirmosios grandies darbuotojus nacionaliniu lygmeniu	Įsteigti nacionalinio lygmens ekspertų tinklus siekiant papildyti RAN veiklą, dalytis gerosios praktikos pavyzdžiais ir sukurti pirmosios grandies darbuotojams skirtus nacionalinio lygmens mokymo mechanizmus	Valstybės narės / Komisija	

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
Padėti asmenims ir pilietinei visuomenei didinti atsparumą				
17.	Rengti ir remti tikslinėms grupėms pritaikytas atsparumo didinimo iniciatyvas ir remti toje srityje veiklą vykdančias pilietinės visuomenės organizacijas	Turi nustatyti valstybės narės	Valstybės narės	
18.	Remti ir įgalinti jaunimą efektyviais veiksmais, kad būtų didinama įtrauktis, stiprinamas bendrumo jausmas ir pozityvus savo tapatumo suvokimas	Skatinti jaunimo sektoriaus, švietimo sektoriaus ir kitų atitinkamų sektorių bendradarbiavimą Rengti bendrus metodus ir priemones siekiant spręsti jaunimo radikalėjimo problemą ir didinti atsparumą, ir keistis gerosios praktikos šioje srityje pavyzdžiais Parengti ir teikti mokymą su jaunimu dirbantiems asmenims, atsižvelgiant į su jaunimu dirbantiems asmenims skirtą priemonių rinkinį ir rekomendacijas politikos formuotojams Imtis iniciatyvų, kuriomis siekiama didinti jaunimo dalyvavimą ir pilietiškumą	Komisija / valstybės narės	Tarybos išvados dėl jaunimo sektoriaus vaidmens, Tarybos išvados dėl radikalizacijos prevencijos, Tarybos išvados dėl gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir kritinio mąstymo, 2016 m. komunikatas dėl radikalizacijos

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
Remti pasyvinimo iniciatyvas				
19.	Numatyti galimybes valstybės narėms, pageidaujantioms susikurti savo programas (įskaitant finansinius aspektus)	Nustatyti poreikius ir reikalavimus nacionalinėms pasyvinimo ir pasitraukimo strategijoms Organizuoti ES masto seminarus ir mokymus siekiant padėti valstybės narėms, be kita ko, pasitelkiant RAN	Valstybės narės / Komisija	
20.	Rengti politikos strategiją, skirtą prie smurtinio ekstremizmo ir terorizmo vedančio radikalėjimo kalėjimuose prevencijai	Tobulinti pirmosios grandies kalėjimo darbuotojų mokymą (<i>inter alia</i> , remiantis RAN ir EPTA patirtimi, didinant EPTA narių skaičių, keičiantis gerosios praktikos pavyzdžiais), siekiant nustatyti tiek tuos kalinius, kurie skleidžia radikalizmą, tiek radikalizuotus kalinius ir reaguoti į šią problemą Patvirtinti priemones, kuriomis skatinamas kritinis mąstymas, religinė tolerancija ir kalinių reintegracija į visuomenę	Valstybės narės / Komisija	2016 m. komunikatas dėl radikalizacijos, Tarybos išvados dėl baudžiamosios justicijos, 2015 m. Europos Parlamento pranešimas

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
		Dalytis gerosios patirties pavyzdžiais ir parengti radikalizacijos prevencijos politikos rekomendacijų pirmosios grandies specialistams (prireikus teisėjams bei prokurorams), taikytinų kalėjimuose ir probacijos sektoriuje, atsižvelgiant į 2016 m. Europos Tarybos parengtas „Gaires įkalinimo įstaigoms ir probacijos tarnyboms dėl radikalizacijos ir smurtinio ekstremizmo“ Konkrečių prevencijos, deradikalizavimo, pasyvinimo ir reabilitacijos programų įgyvendinimas ir vertinimas		

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
		Komisija turėtų toliau sudaryti palankesnes sąlygas pirmiau nurodytai veiklai suteikdama ES finansavimą mokymo programoms radikalizacijos klausimais kalėjimų ir probacijos sektoriaus darbuotojams, taip pat siekiant parengti deradikalizacijos / reabilitacijos programas ir rizikos vertinimo priemones, kuriomis turėtų būtų naudojamos tiek kalėjimuose, tiek baudžiamojo proceso metu, visų pirma pasinaudojant vertingais valstybių narių geriausios praktikos pavyzdžiais Vadovaujantis 2015 m. lapkričio mėn. Tarybos išvadomis, Eurojustas turėtų toliau stebėti galiojančios valstybių narių teisinės sistemos ir atitinkamos teisminės praktikos tendencijas ir pokyčius, įskaitant alternatyvų baudžiamajam persekiojimui ir sulaikymui naudojimą terorizmo atvejais		

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
		Eurojusto taktiniuose posėdžiuose terorizmo klausimais turėtų būti skatinama keisti galiojančios nacionalinės praktikos pavyzdžiais ir šioje srityje sukaupia patirtimi Eurojusto rengiamose terorizmo apkaltinamųjų nuosprendžių apžvalgose ir Eurojusto ataskaitose dėl užsienio teroristų kovotojų turėtų būti pateikiami nustatyti faktai ir rekomendacijos deradikalizacijos srityje, kad būtų informuojami politikos formuotojai ir prisidėta prie tolesnio baudžiamosios politikos užsienio teroristų kovotojų atžvilgiu plėtojimo		

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
Suderinti vidaus ir išorės kovos su radikalizacija darbą				
21.	Parengti esamų prevencijos ir pasitraukimo programų apžvalgą	Atlikti išsamų esamų Europos ir ne Europos prevencijos ir pasitraukimo programų tyrimą	EIVT / Komisija / kovos su terorizmu koordinatorius	
22.	Užtikrinti, kad formuojant sienų valdymo politiką, įskaitant ES vizų politiką, būtų atsižvelgiama į radikalizacijos ir verbavimo teroristinei veiklai prevenciją	Užtikrinti, kad formuojant ES vizų politiką būtų konsultuojamasi su atitinkamomis ES įstaigomis ar subjektais	Komisija / EIVT / kovos su terorizmu koordinatorius	
23.	Koordinuoti ir propaguoti prevencines strategijas prioritetiniuose regionuose	Sukurti (virtualius) ES delegacijų trečiosiose valstybėse ir valstybių narių tinklus išorėje Įtraukti šį klausimą į ES ir trečiųjų valstybių dialogus, taip pat į valstybių narių dvišalius ir (arba) regioninius dialogus, visų pirma prioritetiniuose regionuose	Komisija / EIVT / valstybės narės / kovos su terorizmu koordinatorius	

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
24.	Užtikrinti tolesnį kovai su radikalizacija skirtų (ir su tuo tiesiogiai susijusių) programų rengimą	Toliau vykdyti įrodymais grindžiamus radikalizacijos veiksmų tyrimus prioritetiniuose kovos su terorizmu regionuose, keistis įgyta patirtimi apie pasiteisinusias ir nepasiteisinusias smurtinio ekstremizmo prevencijos, kovos su šiuo reiškiniu ir atsparumo jam stiprinimo priemones ir naudotis valstybių narių nacionalinių institucijų ekspertinėmis žiniomis vėliau teikiant gebėjimų stiprinimui skirtą tikslinę ES paramą.	Komisija / EIVT / kovos su terorizmu koordinatorius	
25.	Į kovos su radikalizacija veiksmus įtraukti lyčių aspektą.	Atlikti moterų vaidmens tyrimus tiksliniuose regionuose / valstybėse / bendruomenėse, siekiant suprasti jų vaidmenį ir nustatyti, kokiose srityse moterų organizacijos galėtų prisidėti užtikrinant didesnę atsparumą radikalizacijai	EIVT / Komisija / kovos su terorizmu koordinatorius	

	Priemonė	Įgyvendinimo būdas	Subjektas	2017 m. atnaujinimų pagrindimas
26.	Padėti žiniasklaidos specialistams, žurnalistams ir valstybės pareigūnams kovos su terorizmu prioritetiniuose regionuose suteikiant jiems žinių apie tai, kaip atsakingai naudotis žiniasklaida	Toliau užtikrinti esamas mokymo galimybes ir medžiagos rengimą remiantis, <i>inter alia</i> , turima valstybių narių patirtimi ir gerąja praktika, taip pat ES iniciatyvomis, pavyzdžiui, RAN ir trečiosiose valstybėse vykdomomis ES paramos iniciatyvomis	Komisija / EIVT	

Nuo 2015 m. sausio mėn. priimti pagrindiniai politikos dokumentai – išvados, pareiškimai, priemonės ir t.t.

1. Rygos bendras pareiškimas po sausio 29–30 d. Rygoje įvykusio neformalaus teisingumo ir vidaus reikalų ministrų susitikimo (dok. 5855/15)
2. 2015 m. vasario 9 d. Tarybos išvados dėl kovos su terorizmu (Užsienio reikalų taryba)
3. 2015 m. vasario 12 d. įvykusio neformalaus valstybių ar vyriausybių vadovų susitikimo pareiškimas [dok. SN 10/2015]
4. 2016 m. gegužės 23 d. Tarybos išvados dėl Sirijai ir Irakui, taip pat „Da'esh“ keliamos grėsmės klausimui skirtos ES regioninės strategijos (dok. 9105/16)
5. Deklaracija dėl pilietiškumo ir bendrų laisvės, tolerancijos ir nediskriminavimo vertybių propagavimo pasitelkiant švietimą. Neformalus Europos Sąjungos valstybių švietimo ministrų susitikimas, 2015 m. kovo 17 d., Paryžius⁵
6. Bendra 2015 m. Tarybos ir Komisijos ataskaita dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje atnaujintos sistemos (2010–2018 m.) įgyvendinimo
7. 2015 m. birželio 17 d. Tarybos išvados dėl atnaujintos vidaus saugumo strategijos (dok. 8911/15)
8. 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES piliečių radikalėjimo ir verbavimo, kurį vykdo teroristinės organizacijos, prevencijos
9. 2015 m. lapkričio 20 d. Europos Sąjungos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių išvados dėl reagavimo į radikalizaciją, vedančią prie terorizmo ir smurtinio ekstremizmo, baudžiamosios justicijos priemonėmis stiprinimo (dok. 14419/15)
10. 2015 m. lapkričio 20 d. Tarybos išvados dėl kovos su terorizmu (dok. 14406/15 + COR 1)

⁵ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/news/2015/documents/citizenship-education-declaration_en.pdf

11. 2015 m. Tarybos ir Komisijos Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) įgyvendinimo bendra ataskaita „Nauji Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje prioritetai“ (2015 m. lapkričio 23 d.) (dok. 14440/1/15)
12. 2015 m. gruodžio 18 d. Europos Vadovų Tarybos išvados (dok. EUCO 28/15)
13. ES teisingumo ir vidaus reikalų ministrų bei ES institucijų atstovų bendras pareiškimas dėl 2016 m. kovo 22 d. Briuselyje įvykdytų teroristinių išpuolių (dok. 7371/16)
14. 2016 m. gegužės 30 d. Tarybos išvados dėl jaunimo sektoriaus vaidmens taikant integruotą ir įvairius sektorius apimančią požiūrį jaunimo smurtinio radikalėjimo prevencijos ir kovos su juo srityje (dok. 9640/16)
15. 2016 m. birželio 14 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Radikalizacijos, dėl kurios kyla smurtinio ekstremizmo pavojus, prevencijos rėmimas“ (COM(201[...]6) 379 final) (dok. 10466/16 + COR 1)
16. 2016 m. birželio 15–16 d. Regionų komiteto nuomonė „Kova su radikalėjimu ir smurtiniu ekstremizmu. Prevencijos mechanizmai vietos ir regionų lygmeniu“ (dok. CIVEX-VI/010)
17. Tolesnė veikla, susijusi su 2015 m. vasario 12 d. Europos Vadovų Tarybos narių pareiškimu dėl kovos su terorizmu. Priemonių įgyvendinimo ataskaitos (2015 m. birželio 10 d. dok. 9422/1/15, 2015 m. spalio 5 d. dok. 12318/15, 2015 m. lapkričio 30 d. dok. 14734/15, 2016 m. kovo 4 d. dok. 6785/16)
18. 2016 m. gegužės 30 d. Tarybos išvados dėl gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir kritinio mąstymo ugdymo pasitelkiant švietimą ir mokymą (dok. 9641/16)
19. 2016 m. lapkričio 21 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl radikalizacijos, vedančios prie smurtinio ekstremizmo, prevencijos (dok. 14276/16)

20. 2017 m. vasario 17 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl įtraukties įvairovėje siekiant visiems užtikrinti aukštos kokybės švietimą (dok. 6356/17)
21. Metodai, kuriuos valstybės narės taiko spręsdamos problemas, susijusias su sugrįžusių užsienio teroristų kovotojų šeimos nariais, visų pirma vaikais: klausimyno rezultatai ir tolesnė susijusi veikla (dok. 6900/17 + ADD 1)
22. 2017 m. kovo 15 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6)

SVARBIAUSI LAIMĖJIMAI PAGAL 2014 M. GAIRES

Svarbiausios priemonės / iniciatyvos pagal 2014 m. gaires, kurių imtasi ES lygmeniu, be kita ko, yra šios:

- 2015 m. spalio mėn. įsteigtas **RAN kompetencijos centras** (centrui pavesta papildomų uždavinių, kaip antai parama valstybėms narėms, tyrimai ir didesnis dėmesys praktinių gairių ir vadovų rengimui);
- **iniciatyvos, vykdomos ES interneto forumo kontekste** (jomis siekiama dviejų pagrindinių tikslų: mažinti teroristinio turinio internete apimtis ir remti alternatyvius naratyvus); tokios iniciatyvos, be kita ko, yra:
- **ES internetinės informacijos žymėjimo padalinys (IRU)**, kuris pradėjo veikti 2015 m. liepos mėn. ir dabar yra Europos kovos su terorizmu centro (ECTC), įsteigto 2016 m. sausio mėn., dalis,
- **pilietinės visuomenės įgalėjimo programa (CSEP)**, sutelkusi visų pirma interneto bendroves, RAN ir Europos strateginės komunikacijos tinklą (ESCN), kuri buvo pradėta vykdyti surengus 2-ąjį aukšto lygio ES interneto forumo susitikimą,
- viso sektoriaus kuriama saitažodžių duomenų bazė;
- **strateginės komunikacijos dėl Sirijos konsultacinė grupė (SSCAT)**, kurios veikloje ypač daug dėmesio skiriama užsienio kovotojams, ir šią priemonę pakeitęs **Europos strateginės komunikacijos tinklas (ESCN)**, kuris veikia nuo 2016 m. spalio mėn. ir kuris suteikia platformą dar aktyvesniam keitimuisi patirtimi ir tikslinėms konsultacijoms strateginės komunikacijos, kuria kovojama su smurtiniu ekstremizmu ir terorizmu, srityje;
- **dialogas su visu sektoriumi neapykantą kurstančio turinio klausimu**, kurio rezultatas – didžiųjų IT bendrovių („Facebook“, „Twitter“, „Microsoft“ ir „YouTube“) susitarimas dėl **Elgesio kodekso dėl neapykantos kurstymo internete**;

- **nacionalinių prevencinės politikos formuotojų tinklas** (pradėjęs veikti 2017 m. vasario mėn.), kurio pagrindinis tikslas – stiprinti ir oficialiai įtvirtinti keitimąsi ekspertinėmis žiniomis ir patirtimi prevencijos metodų ir prevencijos politikos srityje valstybėse narėse ir aktyviau įtraukti valstybes nares į RAN veiklą, atsižvelgiant į valstybių narių nurodytus prioritetus ir poreikius;
- **fondai ir programos**, kurių lėšomis finansuojami aktualūs tyrimų srities projektai; tokie fondai ir programos – visų pirma yra BP 7 / „Horizontas 2020“ ir Vidaus saugumo fondas (VSF). **Iniciatyvos švietimo ir jaunimo srityje** (jaunimo įgalėjimo, atsparumo stiprinimo, kovos su diskriminacija, rasizmu ir netolerancija ir kt. srityse), pavyzdžiui, su jaunimu dirbantiems asmenims parengtas priemonių rinkinys ir rekomendacijos politikos formuotojams („Darbo su jaunimu vaidmuo vykdant marginalizacijos ir smurtinės radikalizacijos prevenciją“), platforma „eTwinning“, „RAN Young“, strateginės programos „ET 2020“ pilietiškumo ir bendrų vertybių propagavimo darbo grupė, Europos savanorių tarnyba (EVS), Europos solidarumo korpusas, parengiamasis darbas kuriant sektiną pavyzdį rodančių asmenų tinklą ir pradėta jo veikla ir t. t., *inter alia*, finansuojant „Erasmus+“ lėšomis;
- **iniciatyvos teisingumo srityje (kalėjimų deradikalizacija, reagavimas į smurtinių ekstremistų grupių ir asmenų veiklą teisingumo priemonėmis)**, pvz., susijusios su keitimusi geriausios praktikos pavyzdžiais ir pirmosios grandies specialistų ir kalinių mokymu (pvz., RAN parengti dokumentai dėl veiksmų kalėjimuose ir probacijos sąlygomis, RAN, Europos kalėjimų ir pataisos tarnybų organizacijos (EuroPris) ir Europos kalėjimų darbuotojų mokymo akademijų tinklo (EPTA) bendradarbiavimas, Europos teisėjų mokymo tinklo (ETMT) darbas, *inter alia*, finansuojant programos „Teisingumas“ ir Europos socialinio fondo lėšomis;
- **išorės dimensija**: bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis, visų pirma, Vakarų Balkanų, Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos valstybėmis, Turkija, konkrečiai, kovos su terorizmu srities ir tikslinius bei atnaujintus saugumo srities dialogai, kuriuos vedant parengiami kovos su terorizmu priemonių rinkiniai ir planai.